

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)
Att.: Avdeling for konkurransepolitikk, selskapsrett
og næringsøkonomi

Oslo, den 3. mai 2022
Ansv. advokat Elen S. Gimnæs
Epost elen.gimnas@samfunnsbedriftene.no
Mobil 48287550
Vår ref. 432/2531/ESG

Høringssvar – bruk av digitale verktøy og prosesser i selskapsretten

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets (NFD) høringsnotat om gjennomføring av direktiv (EU) 2019/1151 om bruk av digitale verktøy og prosesser i selskapsrett (digitaliseringsdirektivet). Direktivet tar sikte på å fjerne hindre ved stiftelse og registrering av selskaper med begrenset ansvar.

Samfunnsbedriftene støtter forslaget

Samfunnsbedriftene er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for rundt 570 kommunalt eide bedrifter og virksomheter over hele landet. Våre medlemmer er i hovedsak selvstendige rettssubjekter organisert som AS, IKS, SA, stiftelser og kommunale organisasjonsformer.

Vi støtter forslagene i høringsnotatet og mener det er positivt at det innføres lovendringer og forskriftsbestemmelser som kan forenkle og digitalisere hhv. stiftelser og registrering av selskaper, og med dette noe av samhandlingen med Brønnøysundregistrene.

Det er positivt at selskaper kan stiftes raskere og på en mer tids- og kostnadsbesparende måte og at opplysninger som selskapene leverer inn digitalt til Brønnøysundregistrene skal kunne brukes og gjenbrukes digitalt. Dette slik at selskapene skal kunne slippe å levere samme opplysninger til registermyndigheten mer enn én gang, og at andre brukere skal kunne stole på og benytte seg av de registrerte offentlige opplysninger om selskapet.

Lovverket stiller samlet mange krav til offentlige og private virksomheter. Det må være et mål at administrative kostnader knyttet både førstegangsregistrering av selskaper og annen registrering av selskapsendringer holdes på et balansert nivå og ikke tar vesentlig ressurser fra selskapenes egentlige formål, og oppgave- og tjenesteproduksjonen. Forslaget her kan bidra til enkelte administrative besparelser for selskapene, noe som er positivt.

Digitalisering og likebehandling av virksomheter uansett selskapsform

Samfunnsbedriftene merker seg at endringsforslagene ikke omfatter alle virksomhetsformer, men kun selskap med begrenset ansvar, tilsvarende aksjeselskap og allmennaksjeselskap etter norsk rett.

Selv om de nevnte selskapsformene med begrenset ansvar utgjør en stor andel av selskaper i næringslivet, der behovet for raske tilpasninger er stort, vil tilsvarende digitale muligheter også være ønskelig for andre virksomheter organisert etter annen lovgivning og med offentlige eiere.

Vi minner i denne sammenheng om interkommunale selskap organisert etter IKS-loven¹, der både stiftelse, registrering og andre selskapsendringer fortsatt må meldes manuelt til Foretaksregisteret med oversendelse av dokumenter. Samtlige norske kommuner har eierskap i ett eller flere IKS² og endringer i et interkommunalt selskap, noe som skjer ganske regelmessig, vil ofte innebære at flere kommuner må involveres. Blant annet må likelydende vedtak om endringer av selskapsavtalen treffes i alle eierkommunenenes kommunestyre og deretter sendes i kopi til Foretaksregisteret. Ved å velge IKS-formen mister kommunene digitaliseringsgevinster som andre selskapsformer nyter godt av.

Samfunnsbedriftene mener at alle virksomheter, uansett ansvarsform, må likebehandles og sikres samme muligheter for digital registrering av opplysninger og digital samhandling med registermyndighetene. Dette er dessverre ikke tilfellet i dag.

Vi imøteser derfor at departementet arbeider videre for å sikre at også andre virksomheter enn dem med begrenset ansvar får ta del i den digitale utviklingen knyttet til effektiv registrering hos Brønnøysundregistrene.

Forskriftsregulering

For gjennomføring av direktivet foreslår departementet flere forskriftshjemler i foretaksregisterloven, enhetsregisterloven og regnskapsloven. Departementet viser til at forskriftsregulering av til dels tekniske bestemmelser kan bidra til at reglene enklere og raskere kan oppdateres i tråd med den teknologiske utviklingen.

Samfunnsbedriftene er som utgangspunkt enig i at en slik reguleringsform kan være klokt, og legger til grunn at nevnte forskrifter sendes på offentlig høring på et senere tidspunkt.

Vennlig hilsen
Samfunnsbedriftene

Øivind Brevik
Administrerende direktør

Agnete B. Sommerset
Juridisk direktør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

¹ Etter IKS-loven § 3 hefter den enkelte deltaker ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Til sammen skal delene utgjøre selskapets samlede forpliktelser.

² Gjennomgang av data foretatt av Samfunnsbedriftene i 2022, se <https://www.samfunnsbedriftene.no/aktuelt/felles/alle-kommuner-samarbeider/>